

Розділ II. Система та структура органів прокуратури України

§ 1. Система органів прокуратури України

§ 2. Структура Генеральної прокуратури України

§ 3. Колегії органів прокуратури

§ 4. Міські, районні, міжрайонні прокуратури

§ 1. Система органів прокуратури України

Відповідно до Конституції України (статті 121, 122) та Закону “Про прокуратуру” (ст. 6) органи прокуратури України становлять єдину централізовану систему, яку очолює Генеральний прокурор України, з підпорядкуванням нижчестоящих прокурорів вищестоящим.

Систему органів прокуратури становлять: Генеральна прокуратура України, прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя (на правах обласних), міські, районні, міжрайонні, інші прирівняні до них прокуратури, а також військові, транспортні, природоохоронні та інші спеціалізовані прокуратури. Таким чином, система органів прокуратури складається з територіальних та спеціалізованих прокуратур. Територіальні прокуратури створені відповідно до адміністративно-територіального устрою України, а спеціалізовані — за предметно-галузевим принципом і функціонують в окремих сферах життєдіяльності. На даний час в системі органів прокуратури діють такі спеціалізовані прокуратури: військові, транспортні, природоохоронні та прокуратури з нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень.

Територіальні, а також інші зазначені прокуратури у сукупності утворюють злагоджену трьохланкову систему органів прокуратури, вершину якої складає Генеральна прокуратура України. Другою ланкою системи органів прокуратури є прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, а також прирівняні до них спеціалізовані прокуратури (на правах обласних), наприклад, військові прокуратури регіонів, військова прокуратура Військово-Морських Сил України. Третю ланку прокурорської системи складають міські, районні, міжрайонні та інші прирівняні до них прокуратури (наприклад, військові прокуратури гарнізонів).

Очолює систему органів прокуратури з притаманними тільки йому повноваженнями Генеральний прокурор України, який призначається на посаду Президентом України за згодою Верховної Ради України, одночасно він очолює і Генеральну прокуратуру України.

§ 2. Структура Генеральної прокуратури України

Генеральна прокуратура України здійснює керівництво підпорядкованими прокуратурами, а також виконує покладені на прокуратуру наглядові та інші функції, організує свою діяльність за територіальним та предметно-галузевим принципами. Відповідно до чинного законодавства структуру Генеральної прокуратури України та Положення про її структурні підрозділи затверджує Генеральний прокурор України.

Генеральний прокурор України має першого заступника і заступників. При Генеральному прокурорі України утворюється колегія, як дорадчий орган, у складі Генерального прокурора України (голова колегії), його першого заступника, заступників, прокурора Автономної Республіки Крим, інших керівних працівників органів прокуратури. Персональний склад колегії затверджується Верховною Радою України за поданням Генерального прокурора України.

У Генеральній прокуратурі діють головні управління і відділи, які створюються з урахуванням як традиційних, сталих, так і нових, але не менш пріоритетних напрямків діяльності. У їх складі є управління і відділи, а також самостійні управління та відділи. Генеральний прокурор України в залежності від конкретних завдань корегує структуру Генеральної прокуратури в цілому або її окремих управлінь і відділів.

Чинна структура Генеральної прокуратури України має такий вигляд:

- Генеральний прокурор України;
- Перший заступник Генерального прокурора України та 4 заступники Генерального прокурора України;
- заступник Генерального прокурора України — начальник головного управління військових прокуратур;
- апарат Генерального прокурора України (на правах управління).

Головне управління нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство. У складі головного управління діють:

а) управління нагляду за додержанням законів органами внутрішніх справ при провадженні оперативно-розшукової діяльності, дізнання та досудового слідства. До нього входять:

- відділ нагляду за додержанням законів органами внутрішніх справ при провадженні досудового слідства;
- відділ нагляду за додержанням законів органами внутрішніх справ при провадженні

оперативно-розшукової діяльності та дізнання;

б) управління нагляду за додержанням законів спецпідрозділами та іншими установами, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю. У його складі:

- відділ нагляду за виконанням законів спецпідрозділами та іншими установами, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю при провадженні досудового слідства;
- відділ нагляду за додержанням законів спецпідрозділами, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю при проведенні оперативно-розшукової діяльності та дізнання;

в) управління нагляду за додержанням законів органами СБУ, Державної митної служби та Державної прикордонної служби України при провадженні оперативно-розшукової діяльності, дізнання та досудового слідства. У його складі:

- відділ нагляду за додержанням законів органами СБУ при провадженні оперативно-розшукової діяльності, дізнання та досудового слідства;
- відділ нагляду за додержанням законів про державний кордон і митну справу;
- відділ нагляду за додержанням законів органами податкової міліції при провадженні оперативно-розшукової діяльності, дізнання та досудового слідства.

Організаційно-методичний відділ.

Головне управління захисту прав і свобод громадян та і інтересів держави. До його складу входять: а) управління захисту прав і свобод громадян:

- відділ нагляду за додержанням законів у соціальній сфері;
- відділ захисту прав і свобод неповнолітніх;
- відділ нагляду за додержанням законів про адміністративні правопорушення;

б) управління захисту інтересів держави:

- відділ захисту фінансово-економічних інтересів держави;
- відділ нагляду за додержанням природоохоронного законодавства;
- другий відділ;

в) управління представництва інтересів громадян та держави в суді:

- відділ представництва інтересів громадян та держави у цивільному судочинстві;
- відділ представництва інтересів громадян та держави в господарському судочинстві;
- відділ захисту інтересів громадян та держави при виконанні судових рішень.

Організаційно-методичний відділ.

До головного управління військових прокуратур входять:

1) Слідче управління, яке складається з:

а) відділу нагляду за розслідуванням кримінальних справ, додержанням законів при провадженні оперативно-розшукової діяльності та дізнання;

б) слідчого відділу.

2) Відділ нагляду за додержанням законів у Збройних Силах України та інших військових формуваннях.

3) Відділ підтримання державного обвинувачення, представництва в судах та нагляду за виконанням судових рішень у кримінальних справах.

4) Організаційно-методичний відділ та контролю виконання.

5) Відділ роботи з кадрами.

6) Секретаріат (на правах відділу).

Управління нагляду за розслідуванням кримінальних справ слідчими органами прокуратури складається з:

- відділу нагляду за додержанням законів при проведенні слідства органами

прокуратури;

- відділу криміналістики та методичної роботи.

Управління з розслідування особливо важливих справ має у своїй структурі:

- перший слідчий відділ;
- другий слідчий відділ;
- третій слідчий відділ.

Відділ нагляду за розслідуванням кримінальних справ слідчими Генеральної прокуратури України.

Управління нагляду за додержанням і застосуванням законів на транспорті складається з:

- відділу захисту прав і свобод громадян та інтересів держави на транспорті;
- відділу нагляду за додержанням законів на транспорті при провадженні оперативно-розшукової діяльності, дізнання та досудового слідства.

До складу управління підтримання державного обвинувачення в судах входять:

- відділ організації підтримання державного обвинувачення;
- відділ участі прокурорів у розгляді Верховним Судом України кримінальних справ;
- організаційно-методичний відділ.

Управління кадрів складається з:

- відділу роботи з кадрами;
- відділу підготовки кадрів і роботи з навчальними закладами.

До складу організаційно-контрольного управління входять:

- відділ організації роботи і контролю виконання;
- відділ статистичної інформації та аналітичної роботи.

До міжнародно-правового управління входять:

- відділ міжнародного співробітництва;
- відділ правової допомоги.

Відділ нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

Відділ правового забезпечення.

Відділ прийому громадян, розгляду звернень та запитів народних депутатів України.

Перший відділ.

Прес-служба (на правах відділу).

Управління справами складається із:

- секретаріату (на правах відділу);
- відділу програмного і технічного забезпечення;
- відділу перекладів;
- відділу матеріально-технічного забезпечення;
- відділу капітального будівництва;
- експлуатаційно-господарського відділу;
- їдальні;
- запасного пункту управління.

Відділ фінансування та бухгалтерського обліку.

Академія прокуратури України при Генеральній прокуратурі України (на правах управління).

Керівники управлінь і відділів призначаються на посади Генеральним прокурором

України. Одночасно вони є його старшими помічниками та помічниками. Генеральний прокурор має також старших помічників та помічників з особливих доручень.

Генеральна прокуратура разом з Міністерством внутрішніх справ та іншими заінтересованими міністерствами і відомствами за погодженням з Міністерством статистики розробляє систему та методику єдиного обліку і статистичної звітності про злочинність, розкриття і розслідування злочинів.

Закон надає Генеральному прокурору України широкі повноваження по керівництву органами прокуратури. Він, зокрема:

- спрямовує роботу органів прокуратури і здійснює контроль за їх діяльністю;
  - призначає першого заступника, заступників Генерального прокурора України, керівників структурних підрозділів, головного бухгалтера, старших помічників і помічників Генерального прокурора України з особливих доручень, заступників керівників структурних підрозділів, старших слідчих з особливо важливих справ і слідчих з особливо важливих справ, старших прокурорів і прокурорів управлінь і відділів.
- Призначення цих працівників відбувається на невідомий термін;
- затверджує структуру і штатну чисельність підпорядкованих органів прокуратури, розподіляє кошти на їх утримання в межах загальної чисельності працівників і фонду заробітної плати. Залежно від конкретних умов, складності, обсягу наглядової та іншої діяльності той же самий вид праці в обласних та прирівняних до них прокуратурах може здійснюватися або управліннями, або відділами, або старшим помічником чи помічником прокурора. В міських, районних, міжрайонних і прирівняних до них прокуратурах чисельність апарату залежить від обсягу роботи, що виконується;
  - призначає за погодженням з Верховною Радою Автономної Республіки Крим прокурора цієї республіки;
  - призначає заступників прокурора Автономної Республіки Крим, прокурорів областей, міст Києва і Севастополя, їх заступників, міських, районних, міжрайонних, а також прирівняних до них інших прокурорів. Вони призначаються на п'ятирічний строк, по закінченні якого або залишаються на цій посаді на новий строк, або в порядку ротації переводяться на рівноцінну посаду чи, залежно від результатів діяльності у підпорядкованій їм структурі, на іншу посаду з підвищенням чи пониженням по службі, або звільняються у зв'язку з переходом на іншу роботу за станом здоров'я, результатами атестації та ін.;
  - відповідно до законодавства визначає порядок прийняття, переміщення та звільнення прокурорів, слідчих прокуратури та інших спеціалістів, за винятком осіб, призначення яких передбачено Законом "Про прокуратуру". Генеральний прокурор України призначає членів колегій прокуратур Автономної Республіки Крим, прокуратур областей та прирівняних до них прокуратур міст Києва і Севастополя. Начальники управлінь і відділів, старші помічники прокурора Автономної Республіки Крим, прокурорів областей та прирівняні до них прокурори призначаються відповідними прокурорами за узгодженням з Генеральною прокуратурою (заступниками Генерального прокурора України, начальниками управлінь і відділів, які керують відповідними ділянками роботи). Особи, призначення яких повинно узгоджуватись з Генеральною прокуратурою, не можуть бути звільнені з посади, що займають, без її згоди;
  - відповідно до законів України видає обов'язкові для всіх органів прокуратури накази, розпорядження, затверджує положення та інструкції. В наказах визначаються методика і тактика здійснення нагляду за додержанням і правильним застосуванням законів у

відповідній сфері чи напрямку діяльності;

- присвоює класні чини згідно з Положенням про класні чини працівників прокуратури, затвердженим Постановою Верховної Ради України від 6 листопада 1991 р.; вносить подання Президенту України про присвоєння класних чинів державного радника юстиції 1, 2, 3 класів.

Прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя та прирівняні до них прокуратури є прокуратурами другої ланки і тому особливість їх діяльності полягає у тому, що, з одного боку, вони здійснюють функції, покладені Законом на органи прокуратури в межах компетенції обласної прокуратури, а з другого — керують підпорядкованими прокуратурами.

Відповідно до ст. 16 Закону “Про прокуратуру” прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя очолюють відповідні прокурори, які призначаються на посаду Генеральним прокурором України строком на 5 років. Вони мають першого заступника і заступників, які також призначаються на посаду Генеральним прокурором України, але без обмеження строку. Структурно прокуратури цього рівня також складаються з управлінь і відділів (в значній частині таких, що співпадають з управліннями і відділами Генеральної прокуратури), начальники яких призначаються на посаду і звільняються з посади прокурорами, які очолюють ці прокуратури (за узгодженням з першими заступниками, заступниками, начальниками управлінь і відділів Генеральної прокуратури).

При визначенні функціональних обов’язків структурних підрозділів цих прокуратур використовуються (так само як і в Генеральній прокуратурі) принципи: предметний та зональний.

Положення про управління, відділи, інші структурні підрозділи обласних та прирівняних до них прокуратур затверджуються керівниками цих прокуратур. В них визначаються складові частини підрозділів, завдання та основні види робіт, що покладені на конкретний структурний підрозділ, а також обсяг повноважень начальника, його заступника і прокурорів управління (відділу).

У зазначених прокуратурах є посади заступників начальників, старших прокурорів, прокурорів управлінь і відділів, старших слідчих з особливо важливих справ, слідчих з особливо важливих справ і старших слідчих, спеціалістів і інших співробітників, які призначаються та звільняються керівником відповідної прокуратури.

На практиці розподіл обов’язків між працівниками структурних підрозділів здійснюється шляхом поєднання зонального та предметного принципів або за працівниками управління (відділу) закріплюється окреслена зона і якийсь предмет, або частина прокурорів управління (відділу) виконує обов’язки по зонах, частина — по предмету. Натякий підхід орієнтує і Генеральний прокурор України: “Обов’язки між працівниками районної (міської) ланки розподіляти, як правило, за предметним (галузевим), а прокуратур вищого рівня — зонально-предметним принципом з урахуванням теоретичної підготовки, практичного досвіду, індивідуальних нахилів та здібностей працівників.

Розподіл обов’язків між керівним складом Генеральної прокуратури України, прокуратур Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, військових прокуратур регіонів та ВМС України, районних (міських) прокуратур та прирівняних до них визначати наказом керівника прокуратури, у структурних підрозділах — розпорядженням заступника прокурора. Положення про структурні підрозділи затверджувати наказом керівника прокуратури”. (П. 4 наказу № 1 Генерального

прокурора України від 19 січня 2004 р. “Про організацію роботи та контроль виконання в органах прокуратури України”).

До повноважень прокурорів обласних і прирівняних до них прокуратур по керівництву очолюваними прокуратурами поруч із повноваженнями по призначенню та звільненню відповідних працівників (про що було вище) віднесено внесення змін у встановлені штати своєї прокуратури в межах затвердженої чисельності і фонду заробітної плати (такі зміни призводяться лише за узгодженням з Генеральним прокурором України). Певні повноваження такого змісту має прокурор обласної та прирівняної до неї прокуратури стосовно підлеглих прокуратур (міських, районних, міжрайонних, районних в містах, інших прирівняних до них прокуратур). Зокрема, він призначає заступників прокурорів, старших помічників, помічників, старших слідчих та слідчих цих прокуратур.

---

§ 3. Колегії органів прокуратури

У прокуратурах Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя та прирівняних до них прокуратурах так само як і у Генеральній прокуратурі утворюються колегії у складі прокурора (голова), його заступників, інших керівних працівників. Персональний склад колегій затверджується Генеральним прокурором України. Колегії прокуратур, так само як і координаційні, міжвідомчі і оперативні наради, використовуються для поліпшення організаційно-управлінської діяльності. Але кожна з цих організаційних форм має свої особливості.

Колегії прокуратур є дорадчими органами і розглядають найбільш важливі питання, що стосуються додержання законності, стану правопорядку, діяльності органів прокуратури, виконання наказів Генерального прокурора України, кадрових питань, заслуховують звіти та інформацію підпорядкованих прокурорів, начальників структурних підрозділів та інших працівників прокуратури. Таким чином єдиноначальність у роботі органів прокуратури поєднується з колегіальністю при розгляді найбільш важливих питань прокурорсько-слідчої діяльності.

На засіданнях колегій можуть заслуховуватись повідомлення і пояснення керівників міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів нагляду та контролю, підприємств, установ і організацій, їх об'єднань, інших посадових осіб з приводу порушень законодавства.

Генеральний прокурор України постійно приділяє увагу підвищенню ролі колегій. Він вимагає, щоб на їх засіданнях розглядалися найбільш актуальні питання, пов'язані з організацією роботи і контролем виконання; додержанням законодавства на пріоритетних напрямках нагляду, у тому числі на необхідності заслуховування повідомлень і пояснень керівників з приводу його порушення; результати комплексних і галузевих перевірок; підсумки роботи за планово-звітні періоди; систематично заслуховувалися звіти підпорядкованих прокурорів та їх заступників, керівників структурних підрозділів, кадрові та інші важливі питання, що потребують колегіального вирішення.

Генеральний прокурор України підкреслює, що при розмежуванні предмета відання колегії та оперативних нарад слід виходити з того, що на розгляд колегії виносяться питання, які потребують комплексного підходу до їх вирішення, тобто залучення декількох галузевих підрозділів з відповідними дорученнями підлеглим органам прокуратури на місцях. При цьому треба виходити з того, що рішення колегії реалізуються, як правило, наказом керівника органу прокуратури відповідного рівня.

Порядок роботи колегії визначається її регламентом, а її рішення доводяться до відома працівників органів прокуратури. У разі розбіжностей між прокурором і колегією він проводить в життя своє рішення. Про такі розбіжності у колегії Генеральної прокуратури Генеральний прокурор доповідає Голові Верховної Ради України, а прокурори обласних і прирівняних до них прокуратур — Генеральному прокурору України. Члени колегії Генеральної прокуратури можуть повідомити свою особисту думку Голові Верховної Ради України, а члени колегій інших прокуратур — Генеральному прокурору України. Контроль за виконанням рішень колегій забезпечується прокурорами чи їх заступниками згідно з розподілом обов'язків.

---

§ 4. Міські, районні, міжрайонні прокуратури

Міські, районні, міжрайонні прокуратури утворюють основну ланку прокурорської системи і діють на всій території України.

Міські прокуратури функціонують у межах окремих міст обласного підпорядкування. Утворення районних прокуратур великих міст залежить від адміністративно-територіального устрою цих міст і необхідності функціонування в

кожній територіальній одиниці окремої прокуратури. Найбільш чисельною є група прокуратур сільських районів. Міжрайонні прокуратури охоплюють своєю діяльністю або два сусідніх райони, або місто і прилеглий район.

Зі статусом міських, районних прокуратур на території України створені і функціонують прокуратури з нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, транспортні, природоохоронні і деякі інші спеціалізовані прокуратури.

Прокуратури міст, районів, прирівняні до них прокуратури очолюють відповідні прокурори, які призначаються на посаду Генеральним прокурором України. В цих прокуратурах є посади заступника прокурора, старшого помічника прокурора, помічників прокурора, слідчих, у тому числі старших слідчих. Вони призначаються прокурором області або прирівняними до нього прокурорами.

Штатна чисельність прокуратур основної ланки неоднакова, залежить від обсягу виконуваної роботи і затверджується Генеральним прокурором України. Обсяг роботи визначається рівнем злочинності у місті (районі), чисельністю населення, кількістю піднаглядових об'єктів, чисельним складом суду та іншими обставинами.

Спеціалізовані прокуратури будуються за загальними для всіх органів прокуратури принципами, вони керуються тими ж законами, що й територіальні прокуратури, перед ними стоять загальні для всіх органів прокуратури завдання, вони використовують ті ж засоби прокурорського реагування на виявлені порушення закону. Однак в їх системно-структурній побудові, а також в об'єктах нагляду є певні особливості.

До органів військових прокуратур належать військові прокуратури регіонів і військова прокуратура Військово-Морських Сил України (на правах обласних), військові прокуратури гарнізонів (на правах міських). Ці прокуратури здійснюють нагляд за додержанням законів органами військового управління, військовими об'єднаннями, з'єднаннями, частинами, підрозділами, установами і військовими навчальними закладами та посадовими особами Збройних Сил, Прикордонної служби, Управління державної охорони, Служби безпеки України та інших військових формувань, дислокованих на території України. На військові прокуратури покладено здійснення нагляду за виконанням законів при провадженні дізнання та досудового слідства, яке здійснюється у зазначених установах і формуваннях. Вони також розслідують усі злочини, що скоюються військовослужбовцями та службовцями військових установ і закладів.

На органи військової прокуратури покладений обов'язок підтримання державного обвинувачення у військових судах, участь у межах своїх повноважень у розгляді судами цивільних та господарських справ, а також внесення апеляційних та касаційних подань на вироки, рішення, постанови та ухвали військових судів.

Військовослужбовці військових прокуратур у своїй діяльності керуються Законом України "Про прокуратуру" і проходять службу відповідно до Закону України "Про загальний військовий обов'язок і військову службу" та інших законодавчих актів України, якими встановлено правові та соціальні гарантії, пенсійне, медичне та інші види забезпечення, передбачені законодавством для осіб офіцерського складу Збройних Сил України.

Транспортні прокуратури діють на правах районних прокуратур і здійснюють нагляд за додержанням законів підприємствами, установами, організаціями і посадовими особами залізничного, морського, річкового і повітряного транспорту системи Міністерства транспорту України, метрополітенами, а також тими, що займаються експлуатацією,

ремонт об'єктів і матеріально-технічним забезпеченням зазначених видів транспорту, іншими підприємствами, що здійснюють діяльність, що не є транспортною, але пов'язана з обслуговуванням пасажирів та вантажів, незалежно від форм власності, підпорядкованості та належності. Окрім цього транспортні прокурори забезпечують нагляд за дотриманням законів:

- юридичними і фізичними особами, які займаються експлуатацією рухомого складу на під'їзних коліях незалежно від форм власності щодо забезпечення безпеки руху;
- юридичними і фізичними особами, які займаються експлуатацією планерів, дельтапланів, надлегких літальних апаратів, інших повітряних суден спортивного призначення, повітряних суден аматорської конструкції, аеростатичних апаратів та допоміжних пристроїв, що впливають на безпеку польотів, на діяльність авіації та перевезення пасажирів вказаними типами повітряних суден;
- юридичними і фізичними особами, які займаються експлуатацією торговельних, риболовних, маломірних суден, водних мотоциклів, плавучих засобів спеціального призначення незалежно від валової місткості та довжини, веслових, парусних та парусно-моторних суден, що впливають на безпеку судноплавства, на діяльність флоту та перевезення пасажирів вказаними суднами;
- органами санітарно-епідемічного контролю на транспорті, державного департаменту по контролю за охороною праці та державної інспекції з контролю за охороною праці на залізничному транспорті, Головною інспекцією з безпеки польотів Укравіатрансу, державною інспекцією з безпеки судноплавства та іншими спеціально уповноваженими державними органами щодо виконання ними своїх повноважень на підприємствах залізничного, водного, повітряного транспорту і в метрополітенах;
- підприємствами, незалежно від відомчої належності, підпорядкованості та форми власності, акціонерними товариствами, об'єднаннями і управліннями з рибного господарства, риболовецькими господарствами щодо забезпечення безпеки судноплавства;
- лікувальними, торговельними, навчальними закладами і об'єктами соціально-культурного побуту, які обслуговують працівників залізничного, морського, річкового і повітряного транспорту та готують для них спеціалістів, за винятком підпорядкованих Міністерствам освіти і науки та охорони здоров'я України;
- підприємствами, які здійснюють посередництво у працевлаштуванні моряків для роботи на судах вітчизняних та іноземних судовласників, а також орендування суден, надають брокерські, експедиторські, сюрвейерські послуги незалежно від форми власності.

Транспортні прокурори проводять розслідування злочинів, які віднесені до підслідності слідчих прокуратури, а саме: вчинені на повітряних та водних шляхах України, у метрополітенах, у поїздах, на вокзалах і територіях станцій у їх рейкових межах від вхідного до вихідного світлофорів, на перегонах поза межами станцій — на залізничному полотні з насипом (якщо злочини пов'язані з функціонуванням залізничного транспорту), в портах, на причалах і пристанях, на повітряних та водних судах, а також про посадові злочини, вчинені працівниками залізничного, морського, річкового і повітряного транспорту, співробітниками органів внутрішніх справ на транспорті.

Нагляд за дотриманням законів при провадженні дізнання та досудового слідства по кримінальних справах, які перебувають у провадженні слідчих транспортних прокуратур, органів внутрішніх справ на транспорті, здійснюють прокурори областей, на

території яких вчинено злочин, та відповідні транспортні прокурори.

Транспортні прокурори підтримують державне обвинувачення чи беруть участь у передбачених законом випадках у справах, направлених ними до суду у населеному пункті за місцем перебування прокуратури. При направленні кримінальних справ своєї підслідності судам в інші населені пункти транспортний прокурор підтримує в них обвинувачення згідно з правилами, передбаченими у відповідному наказі Генерального прокурора України, а в справах інших категорій — забезпечує участь відповідного територіального прокурора шляхом одночасного направлення тому наглядового провадження.

Прокуратури з нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах діють на правах міжрайонних прокуратур та підпорядковуються обласним прокуратурам. На них покладено:

- забезпечення додержання законності під час перебування осіб у місцях попереднього ув'язнення, виправних і виховних колоніях, інших установах, що виконують покарання або заходи примусового характеру;
- додержання кримінально-виконавчого законодавства щодо порядку та умов тримання або відбування покарання особами у цих установах, їх прав і виконання ними своїх обов'язків;
- проведення, з урахуванням вимог ст. 112 КПК України, досудового слідства у кримінальних справах про злочини, вчинені у виправних та виховних колоніях, у виправних центрах, у тимчасових слідчих ізоляторах на території виправних колоній, у лікувально-трудовах профілакторіях управлінь (відділів) будь-якими особами, у тому числі й працівниками вказаних установ;
- підтримання державного обвинувачення в судах у кримінальних справах про такі злочини, а також участь у судових засіданнях при вирішенні питань, пов'язаних з виконанням вироків у піднаглядних установах відповідно до вимог чинного законодавства;
- представництво інтересів громадян та держави в суді у випадках, передбачених законом, — відповідно до вимог окремого наказу Генерального прокурора України;
- внесення апеляційних та касаційних подань на вирoki, ухвали, постанови та рішення суду у кримінальних та цивільних справах, а також за матеріалами, у розгляді яких вони брали участь.

Природоохоронні прокуратури створені за принципом міжрайонних прокуратур, контроль і керівництво ними покладено на прокурорів Автономної Республіки Крим і областей.

Міжрайонні природоохоронні прокуратури здійснюють нагляд:

- за додержанням законності в діяльності місцевих структурних підрозділів спеціально уповноважених органів державного контролю у сфері охорони довкілля;
- за додержанням законності при розслідуванні кримінальних справ, по яких досудове слідство проводиться слідчими природоохоронних прокуратур.

Вони також забезпечують підтримання державного обвинувачення у справах про злочини проти довкілля, досудове слідство по яких проводиться слідчими природоохоронних прокуратур.

Представництво інтересів громадян або держави у суді здійснюється міжрайонними природоохоронними прокурорами згідно з галузевим наказом, що регулює питання представництва прокуратури у судах у випадках, передбачених законом.

